

Operationeel inlichtingen-systeem kán, Defensiebreed

24

In opdracht van het Defensie Inlichtingen en Veiligheids Instituut (DIVI) onderzocht TNO samen met enkele andere partijen de haalbaarheid van een Defensiebreed operationeel inlichtingensysteem. Bij het uitvoeren van zijn hedendaagse operaties heeft de Nederlandse krijgsmacht daaraan namelijk sterke behoefte.

Sinds het vallen van de Berlijnse Muur in 1989 is de wereld waarin de krijgsmacht opereert sterk veranderd. Was het verdedigen van de Noord-Duitse laagvlakte relatief eenvoudig, de laatste decennia zijn operaties vele malen complexer en is het belang van tijdige en accurate inlichtingen toegenomen. Tijdens recente uitzendingen werd dat meer dan duidelijk.

Foto: Ministerie van Defensie

STIP OP DE HORIZON

‘Door de vele spelers en systemen is het effectief en efficiënt verzamelen, opslaan, fuseren en analyseren van informatie tot inlichtingen, en het distribueren ervan, niet altijd goed mogelijk’, zegt ing. Edwin Kluiters, projectmanager bij TNO. ‘Denk bijvoorbeeld aan militairen in het veld, die behoefte hebben aan inlichtingen over wat zich afspeelt in een dorp verderop en daarvoor informatie gebruiken van een onbemand vliegtuigje. Maar ook aan de commandant op het kamp die besluiten neemt op basis van inlichtingen van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, de MIVD.’

Ir. Kees den Hollander, programmamanager Inlichtingen bij TNO, licht toe: ‘Samen met de MIVD, het DIVI en het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR) hebben we onderzocht hoe we een zogeheten *Netherlands Operational Intelligence System* zouden kunnen vormgeven. Daarvoor hebben we eerst een stip op de horizon gezet: wat willen we bereiken? Vervolgens hebben we de weg daar naartoe zichtbaar gemaakt. Deze haalbaarheidsstudie is een eerste stap in de gewenste richting.’

DUTY-TO-SHARE

Den Hollander en Kluiters definieerden, in overleg met de projectgroep, een aantal uitgangspunten. Kluiters: ‘Een van de uitgangspunten betreft de plicht om informatie beschikbaar te stellen. In vaktermen: *need-to-know* moet *duty-to-share* worden. Ook hebben we in kaart gebracht welke organisatiedelen op welke wijze betrokken zijn bij het inlichtingenproces. Het resultaat is een aantal complexe schema’s.’

Om de werkwijze van de spelers in de inlichtingenketen in beeld te brengen, werden interviewsessies gehouden. Den Hollander: ‘We hebben met IT-managers gesproken en vooral met de gebruikers die in het veld achter de knoppen zitten. Hoe zit je proces in elkaar? Wat voor informatie heb je nu? Wat gaat goed? Wat zou er moeten verbeteren? Naast de gebruikers op tactisch niveau hebben de MIVD en het NLR zich flink in de discussie gemengd. Dat was een bijzonder leuke samenwerking.’

Kluiters: ‘Door de interviews hebben we een scherp beeld gekregen van die stip op de horizon. Vervolgens hebben we het beoogde inlichtingensysteem en de processen die het moet ondersteunen beschreven conform de Defensie Informatievoorzieningsarchitectuur. Aan de hand daarvan hebben we witte vlekken en knelpunten geïdentificeerd. Die vormen de basis voor onze conclusies en aanbevelingen.’

CHAT-FUNCTIE

Een Defensiebreed operationeel inlichtingensysteem is zowel functioneel als technisch haalbaar. Den Hollander en Kluiters adviseren de krijgsmacht kleine, gecontroleerde stappen te nemen, die op andere ontwikkelingen zijn afgestemd. Enkele witte vlekken kunnen direct worden ingekleurd, zoals een *chat*-functie waarmee de inlichtingspecialisten van Defensie snel en gemakkelijk kunnen communiceren.

Info: edwin.kluiters@tno.nl